

SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Piirkondlike algatuste tugiprogrammide mõju võrdsete võimaluste edendamisele

Liivi Pehk

ÜKP fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

1. november 2016, Pärnu

Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

Eesmärk: suurendada struktuurivahendeid koordineerivate ja kasutatavate asutuste teadlikkust soolisest võrdõiguslikkusest ja võrdse kohtlemise põhimõtetest ning toetada nende rakendamist Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatavates programmides ja projektides.

<http://www.vordoigusvolinik.ee/kompetentsikeskus>

Liivi Pehk- liivi.pehk@svv.ee
Iivika Kalden- iivika.kalden@svv.ee
Telefon: 6269 054

Võrdsete võimaluste edendamise kohustus

Perioodil 2014-2020 on Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavate tegevuste kavandamisel, elluviimisel, seires ja hindamisel **kohustuslik**:

- **edendada** soolist võrdõiguslikkust
- **vältida** diskrimineerimist (soo, vanuse, rahvuse, nahavärvuse, puude, seksuaalse sättumuse, veendumuse alusel)
- **tagada** puuetega inimestele juurdepääs

Proaktiivne lähenemine!

Ühissätete määrus ((EL) nr 1303/2013) artikkel 7

Diskrimineerimise vältimine

vanuse ja rahvuse alusel tähendab:

- eri vanuse- ja rahvusgruppide kaasamist otsustamisse ja meetme tegevustesse,
- eri vanuse- ja rahvusgruppide olukorraga arvestamist, nende informeerimist ja neile suunatud kommunikatsiooni tõhustamist ning
- juurdepääsu võimaldamist teenustele ja hüvedele.

Diskrimineerimise vältimine

Puudega inimeste võrdseks kohtlemiseks on olulised:

- rühma kaasatus otsustamisprotsessides,
- juurdepääs meetme tegevustele, sh informatsioonile
- universaalse ja kaasava disaini rakendamine.

Võrdsete võimaluste loomiseks on vaja:

- 1) määrata, milliste elanikkonnarühmade võimaluste võrdsust võrreldakse ja analüüsitakse
- 2) välja selgitada, millised barjäärid ja takistused ebasoodsamas olukorras oleva rühma puhul ilmnevad
- 3) välja töötada meetmed ilmnenud barjääride kõrvaldamiseks
- 4) need meetmed ja tegevused ellu rakendada
- 5) tagada tegevuste seire ja tulemuste hindamine

Võrdsed võimalused

(de jure ja de facto)

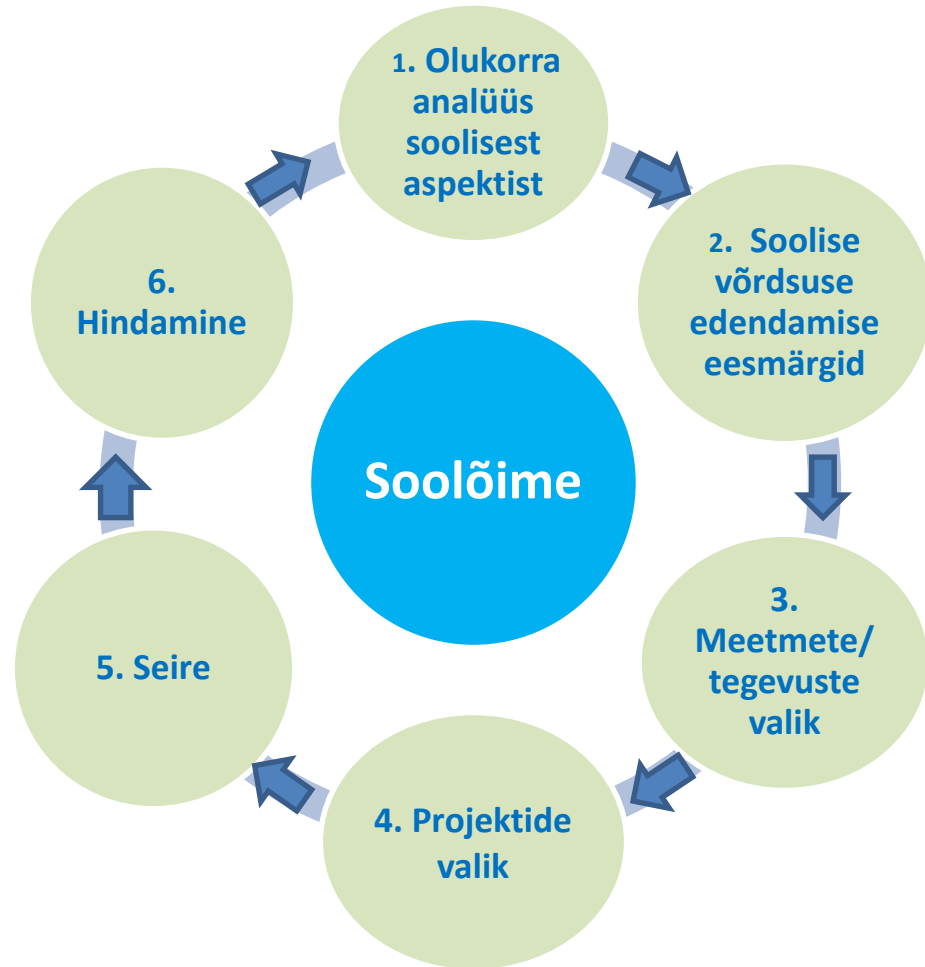

Ühetaoline
kohtlemine

Võimaluste võrdsus

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine

Võrdsetele võimalustele avalduva mõju hindamine

peab andma vastused küsimustele, kas ja kuidas:

- rakendatavate tegevuste tulemusena säilib, suureneb või **väheneb naiste ja meeste vaheline sotsiaalne ebavõrdsus**
- **on tegeletud** nende **barjääride ja takistuste** (sh hoiakud, stereotüübid) **eemaldamisega**, mille tõttu mingi elanikkonnagrupp asetatakse ebasoodsamasse olukorda või mille tõttu on nende tegevustes osalemine piiratud (nt nende vanuse, rahvuse, puude tõttu).

Toetuse andmise tingimused piirkondlike algatuste tugiprogrammi (...) elluviimiseks

Eesmärk: ettevõtlusaktiivsuse ja tööhõive kasv ning noorte ettevõtlusteadlikkusele kaasa aitamine, sh arvestades maakonna eripära ning huvigruppide vajadusi.

Tegevused on suunatud:

- 1) ettevõtlusaktiivsuse suurenemisele ja uute investeeringute kaasamisele;
- 2) ettevõtete arengule, mis tekitab kõrgemat lisandväärust loovaid töökohti või tõstab olemasolevate töökohtade poolt loodavat lisandväärtust;
- 3) töökohtade loomisele ja säilitamisele;
- 4) tööjõu arendamisele ja aktiveerimisele;
- 5) noorte ettevõtlusalase teadlikkuse ja huvi tõstmisele;
- 6) muudele maakonna arengukavas või –strateegias väljatoodud probleemide lahendamisele.

Eesti 2020 eesmärgid ja indikaatorid:

Eesmärk	Sootundlik indikaator	Naised	Mehed
1. 76% elanikest (EL 75%) vanuses 20–64 aastat peab olema tööga hõivatud.	Tööhõive määr soo järgi, vanuserühm 20–64	72,6% (2015)	80,5% (2015)
	sooline palgalõhe (Statistikaamet)	23,3 (2014)	
2. Teadus- ja arendustegevusse tuleb investeerida 3% SKP-st	Naiste osakaal teadlaste hulgas	44,4% (2013)	
	Naiste osakaal professorite ja tippteadlaste hulgas	17% (2013)	
3. Kasvuhoonegaaside heitkogus peaks olema 20% väiksem kui 1990. aastal, taastuvenergia osatähtsus 20% energia lõpptarbimisest ja energiatarbimise efektiivsus 20% suurem.	Ökoloogiline jalajälg soo järgi	-	-
	Erinevused energia ja keskkonna ressursside tarbimises sektorite kaupa võrrelduna töajõus osalemise järgi soo lõikes	-	-
4. Madala haridustasemega ja õpinguid mittejätkavate noorte osatähtsus peab jääma alla 9,5% (EL 10%) ja vähemalt 40% uuest põlvkonnast peab omandama kolmanda taseme hariduse	Madala haridustasemega õpingud katkestanud 18-24-aastaste noorte osakaal soo järgi	9,0% (2015)	13,2% (2015)
	30–34-aastaste osakaal, kes on omandanud kolmanda taseme hariduse, soo järgi	56,7% (2015)	34,5% (2015)
5. Suhtelise vaesuse määra vähenemine peale sotsiaalseid siirdeid 15%-ni	Suhtelise vaesuse määr peale sotsiaalseid siirdeid soo järgi	23,3% (2015)	19,6% (2015)

Taustainfo

Pärnu maakond

- Tööhõive määr (mehed 68,4%, naised 65%)
- Sinikraede ja valgekraede jaotus soo järgi:
 - Sinikraed (mehed- 67,8%, naised- 47,4%)
 - Valgekraed (mehed – 32,2%, naised – 52,6%)
- Töötajaid avalikus ja erasektoris soo järgi
 - Avalik sektor (mehed – 13,5%, naised – 36,2%)
 - Erasektor (mehed – 86,5%, naised – 63,8%)
- Alla 10 töötajaga ettevõtetes töötab 27,7% meestest ja 33,5% naistest

2014. aastal asutasid Eestis mehed 7713 ettevõtet ja naised ainult 3560 ettevõtet (Statistikaamet, 2014)

Naisettevõtjate mured ja ootused ettevõtluskeskkonnale loomemajandusettevõtete näitel

Loomemajandusettevõtete iseloomustus: üle 60% töötajatest on naised, sh 39% kõrgharidusega, keskmiselt 3,6 töötajaga mikroettevõtted

- Ettevõtlusega alustamise motiiv: soov jääda elama samasse piirkonda (eriti Pärnumaa)
- Probleemid rahastuse leidmisega. Enim soovitud toetused: kasvutoetus (18%), turundustoetus, tootearendus, koolitus
- Keskmise aastakäive 50 000 eurot, Pärnumaal poolte ettevõtete käive alla 15000 euro
- Probleemid toetuste taotlemisel: taotlusprotseduur liiga keeruline, puudub sobiv toetusmeede

Heaolu arengukava 2016-2023

Alaesmärk 4. Naistel ja meestel on kõigis ühiskonnaelu valdkondades võrdsed õigused, võimalused, kohustused ja vastutus

Haridusvalikute ja
tööturu soolise
segregatsiooni
vähendamine

Soolise
võrdõiguslikkuse
edendamine
hariduses

Naiste ja meeste
võrdne
majanduslik
sõltumatus

Sooline tasakaal
otsustus ja
juhtimistasanditel

Soostereotüüpide
negatiivse mõju
vähendamine
erialavalikutes

Soostereotüüpi
dest vabad
õppematerjalid

võrdsed
võimalused
ettevõtete
arendamiseks

Sooline tasakaal
ettevõtjate
hulgas

Töö ja eraelu
ühitamine

Seoste nägemise / analüüsimise oskused

Soovitusi võrdsete võimaluste edendamiseks piirkondlike algatuste tugiprogrammides

Ettevõtluse ja ettevõtlikkuse edendamine

- Analüüsida, millised on naiste loodud ettevõtete peamised arengutakistused – ja vajadused (Millistest toetustest ja teenustest on vaja?)
- Milline on naiste ja milline meeste omanduses olevate ettevõtete edukus toetuste taotlemisel?
- Milline on ettevõtluskoolitustel, messikülastustel, kontaktreisidel osalejate jms sooline jaotus?
- Millised takistused on tööturule sisenemisel naistel ja millised meestel? Milline on sooline jaotus uutel loodavatel töökohtadel?
- Kas karjäärivalikuid toetavad filmides, õppereisidel jms vaidlustatakse soostereotüüpe?

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Aitäh!

Liivi Pehk

liivi.pehk@svv.ee